

Svar motion - Tillnyktringsenhet vid sjukhusen i Gävleborg

I en motion föreslår Carina Ohlson (C)

- Att utreda kostnader för platser för tillnyktringsenhet på sjukhusen i Gävle, Bollnäs och Hudiksvall.
- Att bereda fysisk plats för dessa tillnyktringsenheter.
- Att snarast införa detta eftersom att LOB är en vårdlag och inte en strafflagstiftning.

Hälso och sjukvårdsnämnden svarar:

Region Gävleborg har ingen tillnyktringsenhet. Frågan har aktualiserats tidigare i samverkan med kommunerna.

Omhändertagna kan i enlighet med lagens (Lag (1976:511) om omhändertagande av berusade personer mm) kriterier ha olika behov. Behov av att skyddas från fara för sig själv eller för någon annan.

Det första kriteriet, att skyddas från sig själv ger generellt en högre grad av indikation om att en vårdinrättning kan tillgodose vårdbehovet än hos de som behöver tas i förvar i syfte att skydda andra. För de som omhändertas i syfte att skydda andra föreligger som regel humörsvängningar, aggressivt och våldsamt beteende. Där är det själva labiliteten som utgör en risk för att andra kan komma till skada, varför ingripandet sker presumtivt som skydd för att den omhändertagne inte ska begå en kriminell gärning genom att skada någon annan. I tillstånd som dessa behöver man ta i beaktande att denna indikation även utgör en risk för medpatienter och vårdpersonal. För omhändertagna som behöver skyddas från sig själv kan det vägas in risk för exempelvis självskada, utsatthet/fara för personen själv eller risk för en synnerligen påtagligt berusad person att ytterligare inta berusningsmedel. Dessa personer kan generellt anses ha ett större behov av vård och skydd.

Lagen ger inget skydd för personer som befinner sig i ett minst lika allvarligt eller än mer allvarligt tillstånd i sin bostad eller i någon annans bostad.

Polismyndigheten har alltid möjlighet att få patienten medicinskt bedömd av hälso- och sjukvården (somatiskt och psykiatriskt) både i samband med omhändertagande och även senare vid ett eventuellt försämrat tillstånd under pågående omhändertagande.

Vid hälso- och sjukvården utförs alkoholutandningsprov och strukturerad screening (CIWA-Ar-skalan) i samband med bedömningen.

Psykiatrin har ett gott samarbete med Polismyndigheten. Vi kan tillse kunskapsöverföring kopplat till symtom vid olika grad av alkoholförgiftning och vad som kan indikera ett vårdbehov. Det finns exempel på Polismyndigheter som använder sig av strukturerade stöd för denna bedömning.

Hade polismyndigheten givits befogenheter till alkoholutandningsprov i likhet med det som sker i samband med trafikkontroller hade riskerna för felbedömda förvar i arrest sannolikt, i vart fall till delar, kunnat elimineras.

Kommunernas socialtjänster har ett samarbete med polismyndigheten gällande uppföljningar av individer som blir omhändertagna enligt LOB.

Just nu har vi en period tid då ekonomin är kraftigt negativt påverkad av inflationen samtidigt som vi står inför en av Sveriges mest genomgripande reformer på missbruks- och beroendområdet i och med SOU 2021:93, ”Från delar till helhet” och SOU 2023:62 ”Vi kan bättre”. Att då utöka hälso- och sjukvårdens uppdrag utan att invänta utredningarnas slutsatser vore ansvarslost. Vi kommer att behöva ha fokus på transformation av vård från kommunerna till regionerna.

Förslag till beslut:

- Att motionen avslås.